

Fagforum 2023

Onsdag 26. april

Parallele seminarer kl. 09.00–12.15

Parallell 1 – 180 min.

- Kl. 09.00 Fagseminar for diabetessykepleiere** (se eget program)
Ansvarlig: Faggruppen for diabetessykepleiere NSF/FFD
v/Beryll Kristensen og Anette Bævre Larsen

Parallell 2 – 120 min.

- Kl. 10.15 Fagseminar i regi av Norsk forening for allmenntmedisin**
Ansvarlig: Faggruppe for diabetes, Norsk forening for allmenntmedisin NFA
- 1. Fysisk aktivitet, diabetes og PAI (Personlig Aktivitets Intelligens)**
 - 2. Motivasjonsarbeid - er endring mulig?**
- Ledes av Thomas Mildestvedt, allmenntlege

Passer for
alle yrkes-
grupper!

Parallell 3 – 90 min.

- Kl. 10.45 Grunnkurs i diabetes type 1 og diabetes type 2**
Ansvarlig: Kristian Furusest

Grunnleggende kunnskap til hjelp i oppfølging og behandling
Kristian Furusest, allmenntlege

Kl. 12.15 Lunsj

- Kl. 13.10 Velkommen**
Knut Dahl-Jørgensen, leder av Nasjonalt diabetesforumstyre

- Kl. 13.15 Diabetes type 2, et forløp sett fra flere sider**
Ansvarlig: Sondre Vatne Meling, Stavanger universitetssjukehus
- Samtale mellom allmenntlege, kardiolog, nefrolog og endokrinolog**
Ordstyrer: Sondre Vatne Meling, endokrinolog

Paneldektakere:

Eirik Søfteland, endokrinolog, Haukeland universitetssjukehus
Trond G. Jenssen, nefrolog, professor, Oslo universitetssjukehus
Kaspar Broch, kardiolog, Oslo universitetssjukehus
Thomas Mildestvedt, fastlege, Minde Medisinske senter, Professor allmenntmedisin UiB

Diabetesforum 2023

Kl. 14.45 Pause

Kl. 15.15 Innlegg ved helse- og omsorgsministeren

Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Kl. 15.30 Diabetes i Norge 2023

Ansvarlig: Kåre I. Birkeland

Siste nytt om utbredelse av diabetes type 1 og diabetes type 2 i Norge

- Er det fortsatt en økning? Og i så fall hvorfor?
- Hvordan behandles diabetes type 1 og diabetes type 2 i Norge i dag?
- Følger vi nasjonale og internasjonale retningslinjer?
- Hva er nytt, og hva kommer de nærmeste årene?

Ordstyrer: Anne Hafstad, redaktør, Sykepleien

Paneldeltakere:

Kåre I. Birkeland (diabetes type 2), endokrinolog, professor, Oslo universitetssykehus

Marianne Höglund (diabetes type 1), endokrinolog, Sørlandet sykehus

Torild Skrivarhaug (Barnediabetesregisteret), barneendokrinolog, professor, Oslo universitetssykehus

Grethe Ueland (Norsk diabetesregister for voksne), endokrinolog, Haukeland universitetssykehus

Kl. 16.45 Pause

Parallele seminarer kl. 17.00–18.30

Parallell 1 – 90 min.

Kl. 17.00 Praktisk behandling av diabetes type 2

Ansvarlig: Kåre I. Birkeland

Bidragstere:

Sondre Vatne Meling, endokrinolog, Stavanger universitetssykehus

Kjersti Nøkleby, allmennlege, Østensjø legesenter, Oslo

Praktisering av gjeldende behandlingsretningslinjer

I denne sesjonen vil vi ta for oss gjeldende behandlingsretningslinjer og belyse valg, dilemmaer og praktiske løsninger med pasienthistorier/cases

Passer godt
for allmenn-
leger

Diabetesforum 2023

Parallell 2 – 90 min.

Kl. 17.00 **Teknologi ved diabetes type 1**

Ansvarlig: Hans-Jacob Bangstad

1. Praktisk bruk av teknisk utstyr

Anne Karin Måløy, diabetessykepleier, Oslo universitetssykehus

Nye penner, sensorer, pumper

2. Bruk og nytte av datanedlasting

Elisabeth Jacobsen, diabetessykepleier, Norsk Diabetessenter, Oslo

Carelink, Glooko/Diasend, apper

3. Hybrid closed loop

Marianne Höglund, endokrinolog, Sørlandet sykehus

Dagens systemer og de som er like rundt hjørnet

Parallell 3 – 90 min.

Kl. 17.00 **Diabetes blant innvandrere – utfordringer og muligheter**

Ansvarlig: Betül Cokluk

1. Sykdomsbildet og utfordringer ved diabetes type 2

Bernadette Kumar, professor, avdelingsdirektør, FHI

2. Helsekompetanse og behandling av diabetes type 2

Christopher Le, seniorrådgiver, Helsedirektoratet

3. Migrasjon, psykisk helse og kronisk sykdom

Zemir Popovac, psykologspesialist, Favne Psykologbistand, Oslo

Parallell 4 – 90 min.

Kl. 17.00 **Diabetes og kroppsbylde**

Ansvarlig: Line Wisting

1. Hvordan fremme et godt kroppsbylde?

Christine Sundgot-Borgen, postdoc, Oslo universitetssykehus

Hvordan kan vi jobbe for et godt kroppsbylde fra tidlig alder (foreldre/familie, skole, ungdomstid)

2. Diabetes Body Project

Line Wisting, forsker, ph.d., Oslo universitetssykehus

Fokus på innhold og tema i intervensjonen, samt resultater fra kvalitative fokusgruppe-intervjuer av deltakere i pilotstudien

3. Diabetes og kroppsbylde fra et brukerperspektiv

Emilie Kleven, bruker

Brukererfaring knyttet til tema «Ung med diabetes og kroppsbylde», erfaringer med Body Project og viktige fokuspunkter for å fremme et godt kroppsbylde med diabetes

Fagforum 2023

Torsdag 27. april

Parallele seminarer kl. 08.00–09.15

Parallell 1 – 75 min.

Kl. 08.00

Årskontroll i allmennpraksis

Ansvarlige: Karianne Fjeld Løvaas og Ole Strand

1. Introduksjon

Ole Strand, fastlege Sentrum legesenter, Kristiansand

2. Noklus diabetesskjema

Karianne Fjeld Løvaas, seksjonsleder Norsk diabetesregister for voksne

3. Organisering av årskontrollen ved tre legekontor

• Tradisjonell årskontroll

Hillevåg legesenter v/fastlege Tord Håland

• Årskontroll med involvering av helsesekretær

Fromreide legesenter v/fastlege Runar Mulelid

• Årskontroll med primærhelseteam

Brumunddal legesenter v/fastlege Tommy Andreassen

4. Diskusjon

Passer godt
for allmenn-
leger

Parallell 2 – 75 min.

Kl. 08.00

Nedlastning av data fra insulinpumper, insulinpenner og kontinuerlig glukosemåler (CGM)

Ansvarlig: Tilla Landbakk

1. Hvordan gjennomføre og forholde oss til data fra nedlastning

Elisabeth Aadne Jacobsen, diabetessykepleier, Norsk Diabetessenter, Oslo

Nedlastning av data fra insulinpumper og CGM

2. Nedlastning av data fra smarte insulinpenner og CGM

Kristin Almå, diabetessykepleier, UNN Harstad

- Hvordan gjennomføre nedlastning i poliklinikk
- Hvordan tolke og bruke resultatene
- Hva er viktig i klinisk praksis

Diabetesforum 2023

Parallell 3 – 75 min.

Kl. 08.00 Diabetes og psykisk helse

Ansvarlig: Ane Wilhelmsen-Langeland

Hva skal man fokusere på, og hva trenger pasienten støtte til?

1. Hverdagsmestring og mestringsstrategier

Eirin Måkestad, diabetessykepleier, Helsebanken legekontor i Øystese

Fokus på de som ikke mestrer og ikke får det til

2. Forvaltning av psykologien i diabetesoppfølgingen

Cecilie Vegsundvåg, psykolog, St. Olavs hospital, Trondheim

Verktøy for veiledning og oppfølging, enkle grep. Silingskriterier for å få samtale med psykolog

3. Diabetes type 1 og selvmord

Ane Wilhelmsen-Langeland, psykologspesialist, ph.d., somnolog, Bergen

Hva sier litteraturen og hvordan kan vi forstå økt forekomst av selvmord hos personer med diabetes type 1?

Presentasjon av artikkel til Tidsskrift for Norsk Psykologforening

Parallell 4 – 75 min.

Kl. 08.00 Diabeteskomplikasjoner

Ansvarlig: Tore Julsrud Berg

1. Levd med type 1 diabetes lenge

Tore Julsrud Berg, endokrinolog, professor, Oslo universitetssykehus

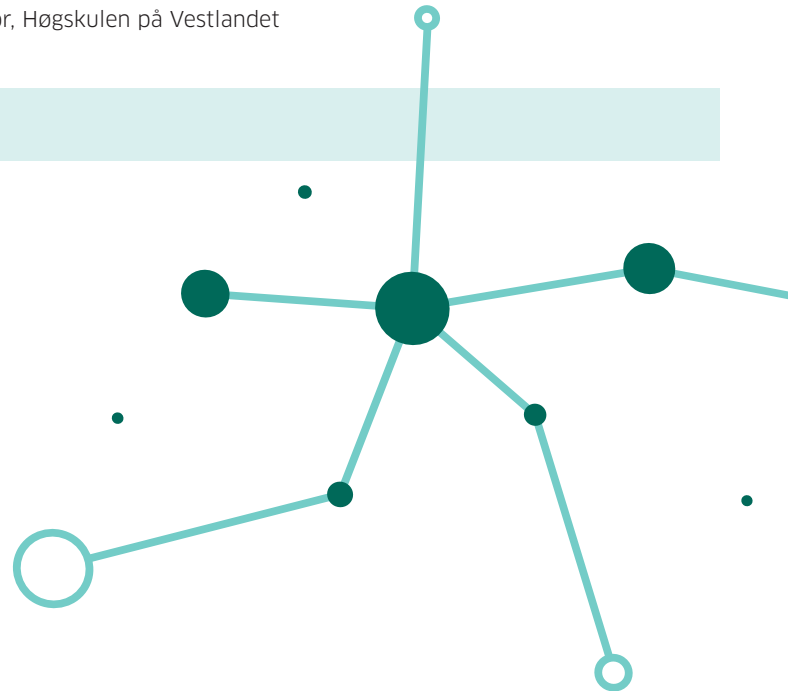
2. Gastroparese

Eirik Søfteland, endokrinolog, Haukeland universitetssykehus

3. Diabetisk fot

Marjolein Iversen, diabetessykepleier, professor, Høgskulen på Vestlandet

Kl. 09.15 Pause

Diabetesforum 2023

Parallele seminarer kl. 09.30–11.00

Parallell 1 – 90 min.

Kl. 09.30 Godt hjerte for god behandling av diabetes

Ansvarlig: Trond G. Jenssen

Ordstyrer: Ole Strand, allmennlege

1. **Med hjertet på rett plass – hvilken behandling når?**
Kaspar Broch, kardiolog, Oslo universitetssykehus
2. **Nyrene en hjertesak. Den kardiorenale problemstillingen**
Trond G. Jenssen, nefrolog, professor, Oslo universitetssykehus
3. **Kasuistikk for felles diskusjon:**
«Det beste skal ikke være det godes fiende»

Passer godt
for allmenn-
leger

Parallell 2 – 90 min.

Kl. 09.30 Kontinuerlig glukosemåler (CGM) ved diabetes type 2

Ansvarlig: Sondre Vatne Meling

1. **Hypoglykemi påvist med CGM hos eldre**
Mari Fløde, diabetessykepleier, stipendiat, Høgskulen på Vestlandet
2. **CGM til bruk ved diabetes type 2, et prosjekt i Helse i Hardanger**
Anne Schönberg, endokrinolog, Universitetet i Bergen
3. **Erfaring fra allmennpraksis i bruk av CGM ved diabetes type 2**
Kristian Jung Høines, allmennlege, Tananger Legesenter
4. **Er det nyttig? Hvem skal betale og følge opp?**
Ragnar Bekkhus Moe, endokrinolog, Sykehuset Østfold
5. **Pro/Contra**

Parallell 3 – 90 min.

Kl. 09.30 Ulike kosttilnærminger ved diabetes

Ansvarlig: Kirsti Bjerkan

1. **Diabetes og cøliaki – den utfordrende kombinasjonen**
Kristine Vaage Hatlen, endokrinolog, Akershus universitetssykehus
Therese Margrethe Lysell Lensnes, klinisk ernæringsfysiolog
2. **Verktøy til karbohydratvurdering, apper og ressurser på ulike språk**
Kirsti Bjerkan, klinisk ernæringsfysiolog, Oslo Universitetssykehus
Hvordan vurdere innholdet av karbohydrater i matretter fra ulike matkulturer – en praktisk workshop.
3. **Mat ved diabetes**
Anne-Marie Aas, klinisk ernæringsfysiolog, førsteamanuensis, Oslo universitetssykehus
Ny europeisk behandlingsretningslinje – hva er nytt?

Diabetesforum 2023

Parallell 4 – 90 min.

Kl. 09.30 Diabetesteam

Ansvarlig: Tore Julsrud Berg og Tilla Landbakk

1. Hvor står vi – hvor går vi

- **Små team**
Kristi Litlabø Bunes, diabetessykepleier, Stord sjukehus
- **Store team**
Tone Singstad, diabetessykepleier, Akershus universitetssykehus
- **Barneteam**
Lars Krogvold, barneendokrinolog, Oslo universitetssykehus

2. Erfaring fra ulike prosjekter:

- **Brukerstyrt poliklinikk**
Tone Singstad, diabetessykepleier, Akershus universitetssykehus
- **Teambasert konsultasjon**
Ragnar Joakimsen, endokrinolog, Universitetssykehuset Nord-Norge
- **Tverrfaglig brukerstyrt poliklinikk**
Anne Haugstvedt, diabetessykepleier, professor, Høgskulen på Vestlandet

Kl. 11.00 Pause

Kl. 11.30 Å leve med og «uten» diabetes type 2

Ansvarlig: Kåre I. Birkeland og Kirsti Bjerkan

1. Helse i Hardanger

Eirik Søfteland, endokrinolog, Haukeland universitetssjukehus

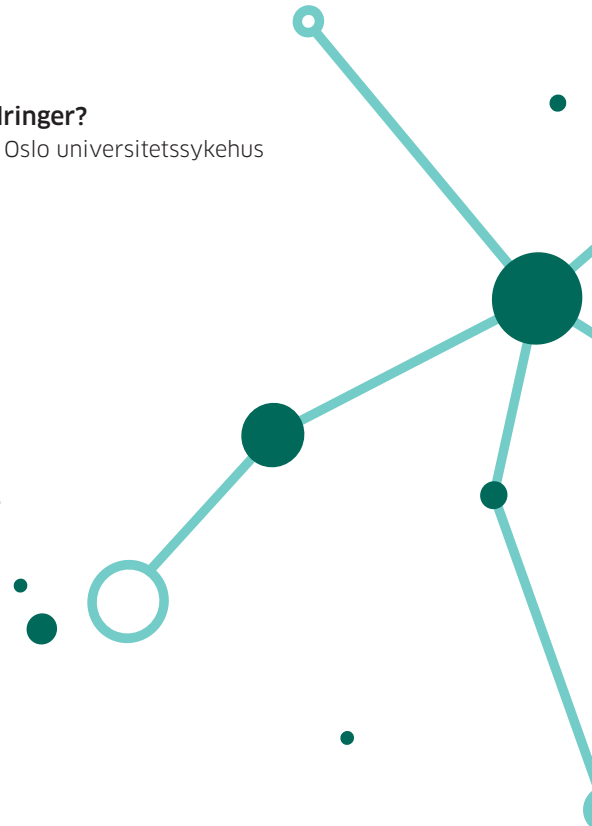
2. Hvem kan bli kvitt diabetes type 2?

- **Hvordan oppnå normalt blodsukker med kostholdsendringer?**
Anne Marie Aas, klinisk ernæringsfysiolog, førsteamanuensis, Oslo universitetssykehus
- **Hvordan oppnå normalt blodsukker med medisiner?**
Kari Anne Sveen, endokrinolog, Oslo universitetssykehus
- **Hvordan oppnå normalt blodsukker med kirurgi?**
Dag Hofso, endokrinolog, Sykehuset i Vestfold
- **Hvordan bli kvitt diabetes type 2**
«Tidligere» pasient

3. Oppsummerende samtale

Kirsti Bjerkan, klinisk ernæringsfysiolog

Kåre Birkeland, endokrinolog, professor, Oslo universitetssykehus

Diabetesforum 2023

Kl. 12.15 **Diabetes hos eldre**

Ansvarlige: Tore Julsrud Berg og Tilla Landbakk

1. Diabetes hos eldre – en oversikt

Tore Julsrud Berg, seksjonsoverlege, endokrinolog, professor, Oslo universitetssykehus

2. Diabeteslegemidler hos eldre

Tore Julsrud Berg

3. Diabetes på sykehjem og i hjemmetjenester

Tilla Landbakk, diabetessykepleier, Sykehuset Innlandet

Kl. 13.00 **Nyheter fra forskningen**

Ansvarlige: Bjørn Olav Åsvold og Trond G. Jenssen

1. Stamcellebehandling av type 1 diabetes mellitus – endelig en realitet?

Hanne Scholz, seniorforsker, Oslo universitetssykehus

2. Kan virusbehandling forebygge type 1 diabetes mellitus?

Knut Dahl-Jørgensen, barneendokrinolog, professor emeritus, Oslo universitetssykehus

3. Siste nytt om nyresykdom

Trond G. Jenssen, nefrolog, professor, Oslo universitetssykehus

Kl. 13.45 **Lunsj**

Generalforsamlinger og styremøter

Kl. 15.00 **Generalforsamling NSF/FFD**

Leder Beryll Kristensen

Kl. 15.00 **Generalforsamling nasjonalt Diabetesforumstyre**

Leder Knut Dahl-Jørgensen

Kl. 15.00 **Styremøte Interessegruppe for diabetes, fedme og metabolisme**

Leder Sondre Vatne Meling

